

конкурентоспроможності українських виробників на світовому ринку. Експортний потенціал України має усі передумови для динамічного зростання. Насамперед це вигідне географічне положення, багаті природні ресурси, добре розвинута система освіти, кваліфікована та недорога робоча сила.

Список літератури

1. Державна служба статистики України. Зовнішня торгівля. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm (дата звернення 05.12.2020)
2. Куклін О.В., Пістовийт Р.Ф., Криворучко М.Ю. Євроінтеграційні виклики України. Бізнес-інформ № 10, міжнародні економічні відносини. 2020. С. 14-21.
3. G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova. Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society: monograph . Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.

УДК 330.1

Боженко В. В.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри економічної кібернетики,
Сумський державний університет

Григоренко О. В.

студентка,
Сумський державний університет

ЗАКОРДОННИЙ ДОСЛІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

Нині відбуваються кардинальні зрушення у розвитку інформаційних та комунікаційних технологій, які проникають у різні сфери суспільного життя. Інтернет, персональний комп'ютер та мобільний телефон принципово змінюють підходи до ведення бізнесу, способів взаємодії між населенням. Органи державної влади різних країн світу визнають значення електронного уряду. Правильно розроблене та впроваджене електронне урядування дозволяє підвищити ефективність надання державних послуг, дотримуватися нормативно-правових актів при наданні адміністративних послуг, зменшити ризик прояву корупції. І тому зусилля більшості країн світу направлені на запровадження електронного урядування.

Яскравим прикладом успішного закордонного досвіду впровадження електронного урядування є Естонія. Наразі громадянам Естонії доступні такі електронні послуги, як електронні податки, електронне здоров'я, електронний банк, електронна школа та електронні вибори.

У 2003 році був запущений основний портал електронної держави (EESTI.ee), який є точкою доступу для громадян та бізнес структур для урядових та муніципальних послуг. Портал надає: інформацію, посібники, готові форми е-заяв, електронні онлайн форми заявок, дозволяє здійснювати електронний документообіг, обмін базами даних в цифровому форматі, забезпечена система реєстрації та систем безпеки для захисту приватних даних.

Складовою електронного порталу є податково-митний департамент, який відноситься до сфери управління міністерства фінансів Естонії. Даний департамент займається управлінням державними доходами і реалізацією державної податкової та митної політики, а також захист суспільства і законної економічної діяльності.

Основні електронні послуги веб-порталу податково-митного департаменту Естонії є: перевірка відсутності боргів по податках; перевірка номера платника податків в Естонії; перевірка дійсності номера платника ПДВ в іншій країні ЄС; розрахункові рахунки; DDS –

перевірка дійсності номера EORI (EORI – система реєстрації та ідентифікації підприємств Європейського союзу); ЕТТ – Естонські митні тарифи; SEED – пошук акцизного номера; запит по податковим маркам; пошук особистого/реєстраційного коду нерезидента; список некомерційних об'єднань, фондів та релігійних об'єднань, які мають пільги з прибуткового податку.

Для користування електронними послугами податково-митного департаменту Естонії в системі e-maksuamet/e-toll приватним клієнтам та бізнес-клієнтам необхідно укласти договір. Бізнес-клієнт, або його законний представник заключає договір одним із цих способів: в e-maksuamet/e-toll, електронного з допомогою індивідуального цифрового підпису та в бюро обслуговування.

Для громадян існує можливість укладання договору оналайн: клієнти інтернет-банків Swedbank, SEB Pank, Krediidipank, Danske Bank, Nordea Pank, Versobank або Handelsbanken можуть зайти в e-maksuamet/e-toll й уклали договір через Інтернет-портали банків; якщо у фізичної особи є: ID-карта, або договір використання мобільної ідентифікації (Mobiil-ID), або договір аутентифікації, підписаний в бюро обслуговування, то можна зайти в e-maksuamet/e-toll через портал податковомитного департаменту.

В e-maksuamet/e-toll можна стежити за нарахованими відсотками, які розглядаються як податкова заборгованість. Зазначений у обов'язку розмір нарахування можна виконати добровільно в електронній системі із рахунку передоплати платника податків.

Таким чином, впровадження електронних податків Естонській Республіці сприяло зменшенню тіньової економіки. Дана країна є прикладом вдалого запровадження електронного управління для України.

Кудь А. О.

студентка 4-го курсу,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Національний університет «Львівська політехніка»

УКРАЇНА В РЕЙТИНГУ ІНДЕКСУ ПРОСТОТИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Doing business – це рейтинг який складається щороку Світовим банком задля того щоб здійснити оцінку простоти ведення бізнесу у 190 країнах світу. Дана оцінка здійснюється на основі десяти показників, а саме: створення нових підприємств, отримання дозволів на будівництво, підключення до системи електропостачання, реєстрація власності, отримання кредитів, захист міноритарних інвесторів, оподаткування, міжнародна торгівля, забезпечення виконання контрактів, вирішення питання неплатоспроможності. Перераховані показники використовуються для аналізу економічних результатів та для того щоб зрозуміти наскільки успішними є реформи щодо регулювання бізнесу в аналізованій країні. Важливим є те, що такі дослідження вказують на проблеми щодо ведення бізнесу, а також вказують причини цих проблем з рекомендаціями щодо їх вирішення. Індекс простоти ведення бізнесу є важливим показником для інвесторів, адже саме його вони використовують при вирішенні в яку країну інвестувати. Тому Україні важливо показати високі результати в даному рейтингу для того щоб залучити якомога більше інвесторів [1].

Протягом останніх років щодо України спостерігається позитивна тенденція в рейтингу простоти ведення бізнесу. В Doing Business 2020 наша країна зайняла 64 місце, що на 7 позицій вище, а ніж в попередньому році (в Doing Business 2019 на 5 позицій вище, а ніж в 2018 році). Важливим є зазначити також те, що до 2016 року в Україні